

References:

1. Mammadov I. Semantics of the Azerbaijani language. 2006, Baku. 120 p.
2. Locke's J. An Essay Concerning Human Understanding. Book III, chapter II. P. 1690–1696.
3. Luke Neilson. Linguistic Isolation: Ferdinand de Saussure's Linguistic Theory and the Implications for Historiography. *Armstrong Undergraduate Journal of History*. 2019. Vol. 9.
4. Moris və Karnap. Semiotika. 1983, 50 p.
5. Semántica Inglesa. What is Semantics? Unit 1. 2018, 96 p.

Світлана Дворянчикова

*канд. філол. наук, доцент, доцент кафедри філології та перекладу,
Київський національний університет технологій та дизайну, Київ*

ТРАНСФОРМАЦІЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ВИКЛИКІВ ЦИФРОВОЇ ЕПОХИ

Мета виступу – висвітлити трансформацію міжкультурної комунікації, яка сьогодні набуває особливої актуальності, оскільки вона охоплює не лише лінгвістичні аспекти, а й соціокультурні, етичні й політичні виміри взаємодії сучасного суспільства. Епоха цифрових технологій відкриває нові шари знань у сфері міжкультурної комунікації, адже якщо ще декілька десятиліть тому миттєве об'єднання культурних просторів здавалося мрією, то зараз це стає реальністю завдяки стрімкому розвитку інтернет-технологій, соціальних мереж і мобільних комунікаційних засобів. Пов'язані з цим феноменом невід'ємні виклики стосуються збереження культурної ідентичності, точності передачі сенсу та явища цифрових бар'єрів, які можуть призводити до нерозуміння чи навіть стигматизації окремих груп.

Цифровий простір створює унікальну платформу для взаємодії представників різних культур. Завдяки соціальним мережам, онлайн-конференціям і блогам люди з усього світу можуть обмінюватись думками, ідеями та досвідом у режимі реального часу. Цей процес сприяє виникненню «гібридних» мовних просторів, де традиційні мовні форми змішуються з новітніми комунікаційними засобами, як-от: емодзі, мему, відеофрагменти тощо. Такі явища впливають на формування нових стилів міжособистісної взаємодії, які враховують як глобальні тренди, так і локальні культурні нюанси.

Серед низки складних викликів варто виділити проблему інформаційного перевантаження. Надмірна кількість даних і алгоритмічні фільтри можуть затінити суттєві культурні аспекти, спрощуючи поверхневий аналіз культурних феноменів, утворення персоналізованих інформаційних «бульбашок», зниження рівня міжкультурного діалогу і зростання упередженості. Цифрова комунікація позбавлена контекстуальних нюансів вербальної та невербальної поведінки, що може стати поштовхом до неправильного тлумачення культурних символів і традицій, стереотипізації й конфронтації.

Технології штучного інтелекту можуть стати ефективним практичним інструментом для подолання культурних бар'єрів і уникнення упередженості: онлайн-платформи, цифрові бібліотеки, адаптивні системи перекладу надають доступ до культурної спадщини, сприяють міжкультурному діалогу самотутніх народів, допомагають вивчати мови. Водночас важливо забезпечити рівний доступ до цих технологій для представників усіх соціокультурних груп, оскільки цифрова нерівність може посилювати розрив між культурами.

Отже, трансформація міжкультурної комунікації в контексті викликів цифрової епохи є багатовимірним феноменом, який вимагає констативного аналізу та взаємодії

фахівців з різних галузей знань, інтеграції міждисциплінарних підходів лінгвістики, культурології, соціології тощо. Безмежні можливості сучасного цифрового простору уможливають глобальний обмін культурними цінностями та водночас вимагають підвищеної уваги до питань етичності, точності передачі інформації і збереження культурної різноманітності. Нові методологічні підходи аналізу й інтерпретації цифрових комунікаційних явищ, інтеграція лінгвістичних досліджень із соціокультурними та технологічними інноваціями дозволить окреслювати нові обрії знань і сприяти формуванню гуманного й справедливого глобального простору спілкування.

Наталія Денисенко

*ст. викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування,
Державний університет «Київський авіаційний інститут», м. Київ*

ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ

Останнім часом дистанційне навчання стало важливим інструментом для доступу до знань у різних умовах. Особливо це актуально в контексті військових конфліктів, коли традиційні методи навчання можуть бути недоступні, тому ми розглянемо основні проблеми, з якими стикається дистанційне навчання в умовах війни, його переваги та слабкі сторони.

Війна призвела до руйнування численних навчальних закладів, що змусило багатьох дітей та їхні сім'ї переїхати. Станом на травень 2023 року 1,46 мільйона дітей навчалися дистанційно, а ще 1,2 мільйона брали участь у гібридних моделях навчання. Цей раптовий зсув призвів до напруження ресурсів, оскільки багато учнів не мають доступу до необхідних пристроїв і стабільного інтернет-з'єднання. Станом на лютий 2025 року приблизно 900 000 українських студентів беруть участь в онлайн-навчанні. Міністр освіти Оксен Лісовий висловив занепокоєння зниженням якості освіти через тривале дистанційне навчання, наголосивши на необхідності повернення до очних занять, де це можливо.

1. Проблеми доступу та інфраструктури

Однією з головних проблем дистанційного навчання в умовах війни є доступ до інтернету та технологій. Військові дії можуть зруйнувати інфраструктуру, залишивши людей без доступу до електроенергії та зв'язку. Багато студентів і викладачів стикаються з труднощами в підключенні до онлайн-курсів, що обмежує їхні можливості для навчання, слабка швидкість Інтернету іноді не дає змогу завантажити навчальний матеріал швидко та працювати ефективно.

2. Психологічні та емоційні негаразди

В умовах війни люди відчувають високий рівень стресу та тривоги, що позначається на їхній здатності до засвоєння матеріалу, також треба враховувати психологічні потреби студентів, пропонувати підтримку для подолання емоційних складнощів, доступ до психологів, групи підтримки та спеціалізовані курси з управління стресом. Відсутність безпосередньої взаємодії з однолітками та викладачами негативно впливає на соціальні навички та психічне здоров'я студентів. Інститут освітньої аналітики підкреслює, що відсутність особистого спілкування призвела до зростання почуття ізоляції та стресу серед студентів. Неурядові організації та благодійні фонди відіграли важливу роль у наданні навчальних матеріалів, цифрових пристроїв і